

CODUL DE ETICĂ ȘI INTEGRITATE AL PERSONALULUI DIN CADRUL CONSILIULUI JUDEȚEAN IALOMIȚA

Capitolul I – Dispoziții generale

Art. 1 – Domeniul de aplicare

(1) Codul de etică și integritate (denumit în continuare „Codul”), stabilește principii și reguli morale la care aderă toți demnitarii, funcționarii publici și personalul contractual din cadrul Consiliului Județean Ialomița (denumiți în continuare „personalul”).

(2) Normele prevăzute în prezentul cod sunt complementare reglementărilor prevăzute în:

- Ordonanța de Urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare,
- Ordinul nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice,
- Codul Muncii, aprobat prin Legea nr. 53/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare,
- Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare,
- Legea nr. 115/1996 privind declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcții de conducere, cu modificările și completările ulterioare,
- Legea nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției,
- Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției,
- Legea nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative,
- Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative,
- Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii,
- Regulamentul de organizare și funcționare al aparatului de specialitate al Consiliului județean Ialomița,
- Regulamentul Intern al aparatului de specialitate al Consiliului Județean Ialomița,
- Hotărârea Guvernului nr. 583/2016 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016 – 2020, a seturilor de indicatori, riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor

de transparență instituțională și de prevenire a corupției, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public.

(3) Prezentul cod etic nu se substituie în niciun caz legilor și reglementărilor aplicabile în domeniul administrației publice locale, și nici nu reprezintă o derogare de la îndeplinirea obligațiilor legale ce revin personalului.

Art. 2 – Termeni

etica - un set de reguli, principii sau moduri de gândire care încearcă să ghideze activitatea unui anumit grup; etica în sectorul public acoperă patru mari domenii: stabilirea rolului și a valorilor serviciului public, precum și a răspunderii și nivelului de autoritate și responsabilitate; măsuri de prevenire a conflictelor de interese și modalități de rezolvare a acestora; stabilirea regulilor (standarde) de conduită a funcționarilor publici; stabilirea regulilor care se referă la neregularități grave și fraudă;

interes public - acel interes care implică garantarea și respectarea drepturilor, a libertăților și a intereselor legitime ale cetățenilor, recunoscute de Constituție, de legislația internă și de tratatele internaționale la care România este parte, precum și îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, cu respectarea principiilor eficienței, al eficacității și al economicității cheltuirii resurselor;

interes personal - orice avantaj material sau de alta natură, urmărit ori obținut, în mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru alții, de angajat, prin folosirea reputației, a influenței, a facilităților, a relațiilor și a informațiilor la care are acces, ca urmare a exercitării atribuțiilor;

conflict de interese - acea situație sau împrejurare în care interesul personal, direct ori indirect, al angajatului contravine interesului public, astfel încât afectează sau ar putea afecta independența și imparțialitatea sa în luarea deciziilor ori îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a îndatoririlor care îi revin în exercitarea funcției deținute;

informație de interes public - orice informație neclasificată care privește activitățile sau care rezultă din activitatea instituției, indiferent de suportul ei;

informație cu privire la date personale - orice informație privind o persoană identificată sau identificabilă.

Capitolul II – Norme de conduită

Art. 3 - Principii generale

supremația Constituției și a legii - principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții în cadrul Consiliului Județean Ialomița au îndatorirea de a respecta Constituția și legile țării;

prioritatea interesului public - principiu conform căruia personalul instituției are îndatorirea, ca în exercitarea atribuțiilor, să considere interesul public mai presus decât interesul personal, în cazul conflictelor de interese;

asigurarea egalității de tratament a cetățenilor - principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții în cadrul Consiliului Județean Ialomița au îndatorirea de a aplica același regim juridic în situații identice sau similare;

profesionalismul - principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții în cadrul Consiliului Județean Ialomița au obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiinciozitate;

imparțialitatea și nediscriminarea - principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții în cadrul Consiliului Județean Ialomița sunt obligate să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes altul decât interesul public, în exercitarea funcției deținute;

integritatea morală - principiu conform căruia persoanelor care ocupă diferite categorii de funcții în cadrul Consiliului Județean Ialomița le este interzis să solicite sau să accepte, direct ori indirect, pentru ei sau pentru alții, vreun avantaj ori beneficiu în considerarea funcției pe care o dețin sau să abuzeze în vreun fel de această funcție;

libertatea gândirii și a exprimării - principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții în cadrul Consiliului Județean Ialomița pot să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri;

cinstea și corectitudinea - principiu conform căruia în exercitarea diferitelor categorii de funcții în cadrul Consiliului Județean Ialomița ocupanții acestora trebuie să fie de bună-credință;

deschiderea și transparența - principiu conform căruia activitățile desfășurate în exercitarea diferitelor categorii de funcții în cadrul Consiliului Județean Ialomița sunt publice și pot fi supuse monitorizării cetățenilor;

responsabilitatea și răspunderea - principiu potrivit căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții în cadrul Consiliului Județean Ialomița răspund în conformitate cu prevederile legale atunci când atribuțiile de serviciu nu au fost îndeplinite corespunzător;

subordonarea ierarhică - principiu potrivit căruia personalul este obligat la executarea întocmai și la timp a tuturor dispozițiilor legale ale superiorilor săi;

buna-credință – cinste și corectitudine în exercitarea funcției publice.

Art. 4 – Misiune și obiective

(1) Consiliul Județean Ialomița este autoritatea administrației publice locale, constituită la nivelul județului Ialomița pentru coordonarea activității consiliilor comunale, orașenești și municipale, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean.

(2) Consiliul Județean Ialomița îndeplinește următoarele categorii principale de atribuții:

- atribuții privind înființarea, organizarea și funcționarea aparatului de specialitate al consiliului județean, ale instituțiilor publice de interes județean și ale societăților și regiilor autonome de interes județean;

- atribuții privind dezvoltarea economico-socială a județului Ialomița;

- atribuții privind administrarea domeniului public și privat al județului Ialomița;

- atribuții privind gestionarea serviciilor publice de interes județean;

- atribuții privind cooperarea interinstituțională pe plan intern și extern;

- alte atribuții prevăzute de lege.

(3) Prin normele de conduită stabilite, se urmărește asigurarea calității serviciului public, o bună administrare în realizarea interesului public, precum și eliminarea birocrăției excesive și a faptelor de corupție din instituție, prin:

- reglementarea normelor minime de conduită profesională necesare realizării unor raporturi sociale și profesionale corespunzătoare creării și menținerii la nivel înalt a prestigiului instituției, al funcției publice și al angajaților instituției;

- informarea publicului cu privire la conduita profesională la care este îndreptățit să se aștepte din partea angajaților instituției în exercitarea funcțiilor deținute de aceștia;
- crearea unui climat de încredere și de respect reciproc între cetățeni și angajații instituției, pe de o parte, și între cetățeni și instituție, pe de altă parte.

Art. 5 Conformitatea cu legislația și reglementările în vigoare

Personalul Consiliului Județean Ialomița își desfășoară activitatea în conformitate cu normele legale în vigoare, asigurând loialitatea față de Constituție, lege și hotărârile adoptate de Consiliul Județean Ialomița, față de autoritățile și instituțiile publice.

Sunt respectate normele de etică cuprinse în prezentul Cod, precum și normele deontologice specifice profesiei, după caz.

Art. 6 – Norme de conduită în relația cu terții

(1) În relația cu terții, personalul își va desfășura activitatea în baza atribuțiilor din fișa postului sau în baza mandatului dat de Președintele Consiliului Județean Ialomița.

(2) În aplicarea prevederilor alin. (1), personalul trebuie să țină seama de toate prevederile legale privind transparența decizională, informațiile de interes public și regimul incompatibilităților.

(3) Personalul are obligația de a apăra în mod loial prestigiul Consiliului Județean Ialomița, precum și de a se abține de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acestuia.

(4) Personalului îi este interzis:

- să exprime în public aprecieri neconforme cu realitatea în legătură cu activitatea Consiliului Județean Ialomița, cu politicile și strategiile acestuia ori cu proiectele de acte cu caracter normativ sau individual;

- să facă aprecieri neautorizate în legătură cu litigiile aflate în curs de soluționare și în care Județul Ialomița, Consiliului Județean Ialomița sau Președintele Consiliului Județean Ialomița au calitatea de parte;

- să dezvăluie informații care nu au caracter public, în alte condiții decât cele prevăzute de lege;

- să dezvăluie informațiile la care au acces în exercitarea funcției, dacă această dezvăluire este de natură să atragă avantaje necuvenite ori să prejudicieze imaginea sau drepturile Consiliului Județean Ialomița ori ale unor funcționari, precum și ale persoanelor fizice sau juridice;

- să acorde asistență și consultanță persoanelor fizice sau juridice în vederea promovării de acțiuni juridice ori de altă natură împotriva statului, Județului Ialomița, Consiliului Județean Ialomița sau Președintelui Consiliului Județean Ialomița.

(5) Prevederile alin. (4) se aplică și după încetarea raportului de serviciu, pentru o perioadă de 2 ani, dacă dispozițiile din legi speciale nu prevăd alte termene.

(6) Dezvăluirea informațiilor care nu au caracter public sau remiterea documentelor care conțin asemenea informații, la solicitarea reprezentanților unei alte autorități ori instituții publice, este permisă numai cu acordul Președintelui Consiliului Județean Ialomița.

(7) Relațiile cu mijloacele de informare în masă se asigură de către persoanele desemnate în acest sens de Președintele Consiliului Județean Ialomița, în condițiile legii.

(8) Personalului din cadrul instituției îi este interzis să ofere informații cu privire la activitatea desfășurată la nivelul Consiliului Județean Ialomița.

Art. 7 – Norme de conduită în relația cu cetățeanul

(1) Angajatul instituției trebuie să manifeste disponibilitate în discuția cu cetățeanul, să caute să înțeleagă problema acestuia și să îl îndrume astfel încât problema lui să aibă o rezolvare legală, rapidă și eficientă.

(2) Angajatul instituției trebuie să inspire încredere cetățeanului, să manifeste empatie, să fie capabil să se pună în situația acestuia și să asculte cu răbdare.

(3) Angajații instituției ale căror atribuții presupun contactul direct cu beneficiarii serviciului public, au următoarele obligații specifice:

- să dea dovadă de disciplină atât în relațiile cu cetățenii, cât și în cadrul instituției;
- să dea dovadă de calm, politețe și respect pe întreaga perioadă de realizare a relației cu publicul;
- să manifeste o atitudine pozitivă și răbdare în relația cu cetățeanul;
- să folosească un limbaj adecvat și corect din punct de vedere gramatical;
- să păstreze confidențialitatea tuturor informațiilor relevante obținute de la cetățean;
- să formuleze răspunsuri legale, complete și corecte și să se asigure că acestea sunt înțelese de cetățean;
- să îndrume cetățeanul către serviciul de specialitate în vederea obținerii de informații detaliate care depășesc competențele structurii de asistență;
- să întrerupă activitatea cu publicul numai în situația folosirii de către cetățean a unui limbaj trivial, a formulării de amenințări la adresa sa ori a utilizării de către cetățean a violenței verbale/fizice.

Art. 8 – Norme de conduită în relațiile internaționale

(1) În cazul primirii unui mandat de reprezentare în relații internaționale, angajatul trebuie să se documenteze cu privire la legile, obiceiurile și regulile de protocol aplicabile străinilor și organismelor cu care intră în contact și să nu le încalce.

(2) În cazul în care angajatul nu poate respecta obiceiurile și regulile de protocol impuse de organismul internațional cu care intră în contact din cauza convingerilor personale de natură religioasă sau de altă natură, angajatul are obligația de a refuza în scris mandatul de reprezentare internațională.

(3) Angajatului îi este interzis să exprime opinii personale privind aspecte naționale sau dispute internaționale.

Art. 9 – Norme de conduită în relația cu colegii

(1) Între colegi trebuie să existe cooperare și susținere reciprocă, transferul de informații între colegi fiind esențial în soluționarea eficientă a problemelor.

(2) Colegii își datorează respect reciproc, considerație, dreptul la opinie, eventualele divergențe sau nemulțumiri apărute între aceștia soluționându-se fără să afecteze relația de colegialitate, evitându-se utilizarea cuvintelor, a expresiilor și gesturilor inadecvate, manifestând atitudine reconciliantă.

(3) Personalul de conducere are datoria de a media și aplana eventualele conflicte apărute între colegi.

(4) Personalul de conducere are datoria de a încuraja lucrul în echipă.

Art. 10 - Achizițiile publice

La nivelul Consiliului Județean Ialomița procedurile de achiziții publice se desfășoară în mod transparent, echitabil, eficace și cu imparțialitate.

Art. 11 - Consilierea etică și monitorizarea respectării normelor de conduită

(1) Consilierul de etică este desemnat de Președintele Consiliului Județean Ialomița, având ca principale atribuții:

- monitorizează modul de aplicare și respectare a principiilor și normelor de conduită de către funcționarii publici din cadrul Consiliului Județean Ialomița și întocmește rapoarte și analize cu privire la acestea;

- desfășoară activitatea de consiliere etică, pe baza solicitării scrise a funcționarilor publici sau la inițiativa sa atunci când funcționarul public nu i se adresează cu o solicitare, însă din conduita adoptată rezultă nevoia de ameliorare a comportamentului acestuia;

- elaborează analize privind cauzele, riscurile și vulnerabilitățile care se manifestă în activitatea funcționarilor publici din cadrul Consiliului Județean Ialomița și care ar putea determina o încălcare a principiilor și normelor de conduită, pe care le înaintează Președintelui Consiliului Județean Ialomița, și propune măsuri pentru înlăturarea cauzelor, diminuarea riscurilor și a vulnerabilităților;

- organizează sesiuni de informare a funcționarilor publici cu privire la normele de etică, modificări ale cadrului normativ în domeniul eticii și integrității sau care instituie obligații pentru autoritățile și instituțiile publice pentru respectarea drepturilor cetățenilor în relația cu administrația publică sau cu Consiliului Județean Ialomița;

- semnalează practici sau proceduri instituționale care ar putea conduce la încălcarea principiilor și normelor de conduită în activitatea funcționarilor publici;

- analizează sesizările și reclamațiile formulate de cetățeni și de ceilalți beneficiari ai activității Consiliului Județean Ialomița cu privire la comportamentul personalului care asigură relația directă cu cetățenii și formulează recomandări cu caracter general, fără a interveni în activitatea comisiilor de disciplină;

- poate adresa în mod direct întrebări sau aplica chestionare cetățenilor și beneficiarilor direcți ai activității Consiliului Județean Ialomița cu privire la comportamentul personalului care asigură relația cu publicul, precum și cu privire la opinia acestora despre calitatea serviciilor oferite de autoritatea sau instituția publică respectivă.

(2) Pentru a primi îndrumare și consiliere etică, în condiții de deplină confidențialitate, și pentru rezolvarea incertitudinilor și dilemelor în domeniu, personalul se poate adresa consilierului de etică desemnat la nivelul instituției.

Art. 12 – Incompatibilități

(1) Funcția de președinte și vicepreședinte al Consiliului Județean Ialomița este incompatibilă cu exercitarea următoarelor funcții sau calități:

- funcția de prefect sau subprefect;
- calitatea de funcționar public sau angajat cu contract individual de muncă, indiferent de durata acestuia;

- funcția de președinte, vicepreședinte, director general, director, manager, administrator, membru al consiliului de administrație ori cenzor sau orice funcție de conducere ori de execuție la societățile reglementate de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv băncile sau alte instituții de

credit, societățile de asigurare și cele financiare, la regiile autonome de interes național, la companiile și societățile naționale, precum și la instituțiile publice, cu excepția reprezentanților în adunarea generală a acționarilor la societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a membrilor în consiliile de administrație ale unităților și instituțiilor de învățământ de stat sau confesionale și ale spitalelor publice din rețeaua autorităților administrației publice locale sau a altor reprezentanți ai instituțiilor publice din subordinea unităților administrativ-teritoriale sau la care unitatea administrativ-teritorială pe care o conduce deține participație;

- funcția de președinte sau de secretar al adunărilor generale ale acționarilor sau asociațiilor la o societate comercială;
- calitatea de comerciant persoană fizică;
- calitatea de membru al unui grup de interes economic;
- calitatea de deputat sau senator;
- funcția de ministru, secretar de stat, subsecretar de stat sau o altă funcție asimilată acestora;
- orice alte funcții publice sau activități remunerate, în țară sau în străinătate, cu excepția funcției de cadru didactic sau a funcțiilor în cadrul unor asociații, fundații sau alte organizații neguvernamentale.

(2) Activitatea desfășurată de președintele și vicepreședinții Consiliului Județean Ialomița, în calitate de membru al consiliului de administrație al unei entități economice din subordinea sau la care unitatea administrativ-teritorială pe care o conduce deține participație, la unitățile și instituțiile de învățământ de stat sau confesionale și la spitalele publice din rețeaua autorităților administrației publice locale sau a altor reprezentanți ai instituțiilor publice din subordinea unităților administrativ-teritoriale nu este retribuită.

(3) Regimul incompatibilităților președintelui și vicepreședinților Consiliului Județean Ialomița se completează cu prevederile Legii nr. 161/2003.

(4) Incompatibilitățile funcționarului public:

Calitatea de funcționar public este incompatibilă cu orice altă funcție publică decât cea în care a fost numit, precum și cu funcțiile de demnitate publică. Regimul incompatibilităților se completează cu prevederile Legii nr. 161/2003. Nu sunt permise raporturile ierarhice directe în cazul în care funcționarii publici respectivi sunt soți sau rude de gradul I.

Funcționarul public poate candida pentru o funcție eligibilă sau poate fi numit într-o funcție de demnitate publică.

Raportul de serviciu al funcționarului public se suspenda:

- pe durata campaniei electorale, până în ziua ulterioară alegerilor, dacă nu este ales;
- până la încetarea funcției eligibile sau a funcției de demnitate publică, în cazul în care funcționarul public a fost ales sau numit.

Funcționarii publici pot fi membri ai partidelor politice legal constituite. Funcționarilor publici le este interzis să fie membri ai organelor de conducere ale partidelor politice și să exprime sau să apere în mod public pozițiile unui partid politic.

Funcționarii publici pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice și al creației literar-artistice. De asemenea, pot exercita funcții în alte domenii de activitate din sectorul privat, care nu sunt în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile exercitate ca funcționar public, potrivit fișei postului.

Art. 13 - Transparența și liberul acces la informațiile publice

Activitatea Consiliului Județean Ialomița se desfășoară în mod transparent și public, garantând o bună comunicare cu cetățenii, cu partenerii din alte instituții și organizații.

Art. 14 - Avertizarea de integritate

Personalul are obligația de a sesiza orice abatere ce este săvârșită de către un angajat al Consiliului Județean Ialomița în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu, abatere de la normele legale, procedurile, politicile interne ale ministerului, precum și de la lege.

Art. 15 - Responsabilitatea individuală

(1) Personalul este responsabil pentru cunoașterea și respectarea normelor legale în vigoare care reglementează activitatea Consiliului Județean Ialomița, inclusiv a celor prevăzute în Codul de etică și integritate.

(2) Angajații instituției trebuie să propună și să asigure utilizarea eficientă și eficace a banilor publici, în conformitate cu prevederile legale.

Art. 16 - Statutul cadourilor

Personalul Consiliului Județean Ialomița nu oferă, nu solicită și nu acceptă cadouri care pot influența imparțialitatea în exercitarea funcțiilor deținute și pot constitui o recompensă în raport cu aceste funcții. În cazul unor acțiuni de protocol în care, în exercitarea mandatului sau a funcției, se primesc cadouri, invitații sau dovezi de curtoazie, acestea sunt declarate și prezentate conducerii instituției, conform prevederilor legale în vigoare.

Art. 17 - Conflict de interese și incompatibilitate

(1) Personalul Consiliului Județean Ialomița va păstra obiectivitatea și va evita conflictul de interese și orice altă situație care ar putea genera conflict de interese și incompatibilitate, așa cum sunt definite acestea în legislația actuală.

(2) În cazul în care intervine o situație de conflict de interese sau incompatibilitate, personalul Consiliului Județean Ialomița trebuie să sesizeze în scris superiorii ierarhici.

(3) În astfel de situații, conducerea are obligația de a asigura, prin măsuri instituționale, evitarea conflictului de interese sau incompatibilitatea declarată, fără a aduce atingere demnității persoanei și drepturilor profesionale și contractuale ale celui care face obiectul conflictului de interese, respectiv incompatibilității sesizate.

Art. 18 - Declararea averilor și a intereselor

Personalul Consiliului Județean Ialomița depune declarațiile de avere și de interese pe toată durata funcției, în conformitate cu prevederile legale specifice în vigoare.

Art. 19 – Obiectivitatea în evaluare

Angajații instituției cu funcție de conducere au obligația să asigure și să promoveze egalitatea de șanse și de tratament cu privire la dezvoltarea carierei angajaților din subordine, să examineze și să aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competenței profesionale pentru personalul din subordine.

Art. 20 - Implicarea politică

Personalul Consiliului Județean Ialomița nu se implică în activități cu caracter politic care vin în contradicție cu prevederile legale în domeniu specifice funcției deținute.

Capitolul III – Dispoziții finale

Art. 21 – Revizuire

Prezentul cod etic va fi supus revizuirii în funcție de experiența acumulată în aplicarea lui și de modificările legislative.

Art. 22 – Diseminarea Codului

Prezentul cod va fi adus la cunoștința întregului personal prin publicarea acestuia pe pagina de internet a Consiliului Județean Ialomița, prin comunicarea pe e-mail și la avizierul instituției. Fiecare angajat are obligația de a duce la îndeplinire prevederile art. 15 din prezentul cod.

Art. 23 – Sancțiuni

Personalul Consiliului Județean Ialomița nu poate fi sancționat sau prejudiciat în nici un fel pentru sesizarea cu bună-credință a comisiei de disciplină competente, în condițiile legii, cu privire la cazurile de încălcare a normelor de conduită.

În situațiile în care se constată că faptele săvârșite de angajat în nerespectarea prezentului cod constituie abateri disciplinare, vor fi aplicate sancțiuni conform legislației în vigoare.

În cazurile în care faptele săvârșite întrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni, vor fi sesizate organele de urmărire penală competente, în condițiile legii.